

**[Aage Fogh.]**

som blev gennemført 1919, har haft den heldige Virkning, at der nu er startet 7 000 selvstændige Landbrug paa det Grundlag, og at der er givet Tillægsjord til 3 000 Parceller, hvilket altsaa vil sige, at der i Dag ude over Landet sidder ca. 10 000 selvstændige Landbrugerfamilier, hvis økonomiske Tilværelse er baseret paa, hvad der blev skabt ved Lovene af 1919.

Jeg har med stor Interesse læst de Forhandlinger, der førtes dengang, og det, der navnlig interesserede mig at læse, var, hvad den daværende konservative Ordfører i Folketinget, Forpagter Ulrich, dengang profeterede. I Tilslutning til det, det ærede Medlem Hr. Victor Larsen nu lige har fremført, er der maaske Grund til at gøre opmærksom paa, at de Konservatives Ordfører i 1919 profeterede, at den Jordlovgivning, der da agtedes sat i Gang, vilde føre til Nød og Ulykke for Tusinder af unge, som ved Niels Frederiksens og Kristjan Pedersens Lokketoner blev lokket ind i Brug, de overhovedet ikke vilde kunne leve af; der var ingen Grænser for de mørke Farver, hvorved de Konservatives Ordfører dengang malede Billedet.

Men hvordan er det da gaaet? Ja, det er gaaet saadan, at der i Dag praktisk talt ikke er een, der benægter Rigtigheden af, at Udstykningen skal fortsættes, heller ikke det ærede Medlem Hr. Erik Eriksen — tværtimod — og næsten heller ikke det ærede Medlem Hr. Victor Larsen. Denne sidste havde nogle Bemærkninger, som jeg skal komme tilbage til siden, men stort set er der ingen Uenighed om, at Udstykningen efter Principperne af 1919 har givet saa gode Resultater, at en Fortsættelse bør følge. Det, man er uenig om, er blot, paa hvilken Maade Jorden skal skaffes. Jeg finder det dog alligevel vigtigt, at der ved en Lejlighed som denne ogsaa føres et Par Beviser for Rigtigheden af det, der er sket, og ogsaa føres et Par Beviser for Rigtigheden af det Arbejde, vi er inde i for at skaffe Tillægsjord til de Landbrug, som er for smaa til at ernære en Familie, og dette Bevis kan, saa vidt jeg kan se, kun skaffes paa Grundlag af det Materiale, der er til Raadighed fra Det landøkonomiske Driftsbureau.

Denne Virksomhed er en lille Smule ældre end Statshusmandslovene af 1919,

den har altsaa virket i alle de Aar, vi har haft Statshusmandsbrug; vi har derfor her et Materiale, som nu spænder over ca. 30 Aar, og vi kan i hvert Fald i nogen Grad dømme ud derfra,

I Forbindelse med Brugen af dette Materiale maa jeg i høj Grad beklage, at Driftsbureauet ikke har fundet sig foranlediget til at inddele Husmandsbrugene i mere end een Gruppe. Bureauet behandler Materialet paa den Maade, at det tager alle Landbrug under 10 ha i een Gruppe og kalder dem Husmandsbrug, simpelt hen. Det er vel for saa vidt rigtigt, men derved dækker man over den store Forskel, der økonomisk er imellem de for smaa Husmandsbrug, de indeklemte Brug og saa Brugene af en passende Størrelse, og derfor tillader jeg mig at benytte Lejligheden her til at sige til den højtærede Landbrugsminister, at den højtærede Minister bør benytte sin Myndighed over for Driftsbureauet og sige til det, at nu maa vi have en Ændring paa dette Punkt, fordi, som man opgør Materialet nu, dækker man over et meget vigtigt Forhold i denne Sag.

Hvis vi paa Grundlag af det Materiale, der har været fremme, anstiller en Sammenligning mellem de forskellige Størrelsesgrupper udelukkende efter det, man kalder Forrentningsprocent, viser det sig, at det mindre Landbrug ikke kan klare sig. Jeg nævner Tallene for de 20 Aar 1921—41. Da var Forrentningsprocenten for Husmandsbrug 3,2, for Bøndergaard 4,3 og for Herregaard 4,2 altsaa 1 pCt. mindre for Husmandsbruget. Men hvis man foretager en nøjere Analysering af Husmandsbrugene og deler dem i Grupper, passende store og for smaa Brug, viser det sig f. Eks., at for Perioden 1917—23 har i Vestjylland Husmandsbrug paa ca. 8 ha haft en Forrentningsprocent paa 4,9, medens Husmandsbrug paa 4—5 ha har haft en Forrentningsprocent paa 1,7. Nu er det klart, at naar de to Grupper slaas sammen til een, vil det trykke hele Husmandsbruget ned paa et lavere Niveau. Paa lignende Maade ligger Tallene for Øerne og for Østjylland paa gode Jorder, og derfor, naar vi tager disse Ting med i Betragtning, vover jeg den Paastand, at hvis Driftsbureauet gennem hele den Periode havde opdelt Husmandsbrugene i to Grupper, de indeklemte for sig og dem paa en passende Størrelse for sig, saa vilde